

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Reedel, 11. märtsil 1927. a.

VIII. aastakäik.

Poksijad saavad pookida

Uus alus meie poksispordile. Mida arvab meie poksijatest treener
G. Schäfer?

Poks oli meil seni ikka üks kodukoetud kaup, mida kuidagi veel Euroopa suurturgudele ei saadud eksporteerida ja õige piiratud osaga oma rohke rahvahuvi juures pida piirduma. Ei teatud, ei osatud ta arenemisele õiget suuna anda ja kohal tammudes kippus ta vägisi veidrusteks ja narrusteks arenema, kus puudus poksi olulisem osa — löök, kaitse, tempo, kuna selle asemele poetati mingit lääget plastik, hääbumist ja taarumist ühelt jalalt teisele, rusikate liputamist ja unist ringutamist.

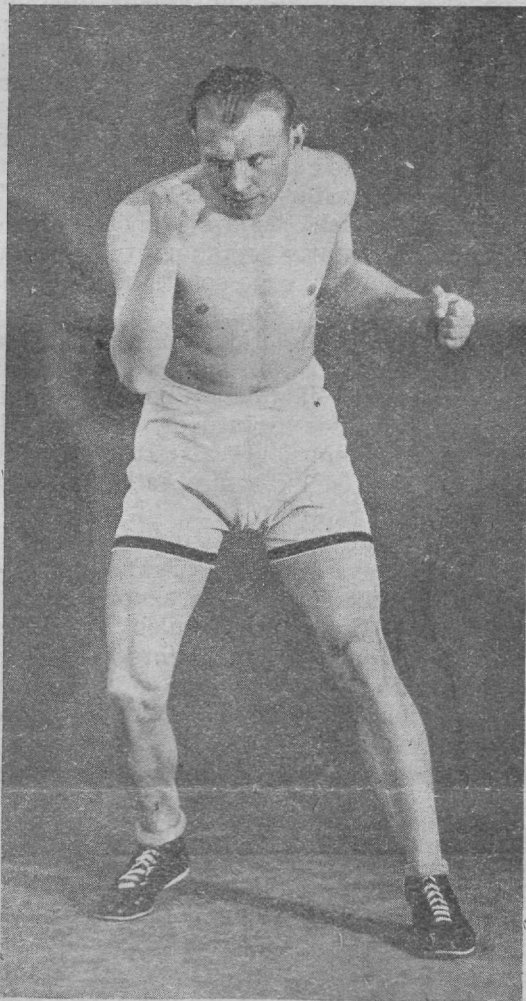
Süüdistada selles muidugi kedagi ei saa, iga mees püüdis oma arusaamise järele siiski paremuse poole ja õige tehnika ja taktika ei võinud kellelegi muidugi unes ilmutuda. Seda oli tarvis õppida. Õppida ei olnud kelleltki, kuna ümberringi, nii Lätis kui Soomes, poksijad samasugused võhikud olid.

Kisendav tarvidus õpetaja järele muutus aga iga päevaga tungivamaks, ja kuna lõpuks ka ainelised võimalused leidsid ja tunnustatud poksiautoriteedil just sobivalt vabad hetked, saigi Eesti omale ajutiseks poksitreeneri, kelle viljakas töö juba nädalapäevad käib ja inimestele hoopis uue arusaamise poksist on annud.

Ei ole kahtlust, et peatumine Schäferil õnnelik valik on. Seda võib juba vähestele tähelepanekute järele võrrelda unustamatu Robert Oksa tööga, kes meie ürgjõulisse maadluskaosi kooli lõi ja Eesti amatöörmaadlejad kohe olümpiaadikupseks tegi. See kordub nüüd poksijatega. Ainus pahe on see, et Schäferi aeg ülipiiratud on ja ta sama kaua ja sama põhjalikkusega ei saa oma õpilasi ette valmistada. Sellest on kahju, kuid usume, et selle lühidagi ajaga juba niivõrd tugev vundament pannakse, et iga mees, kel pea õigel kohal ja tahtejõudu ei puudu, omal käes edasi ehitada võib . . .

Pöörasime treener Schäferi poole palvega, E. Spordilehele oma esimestest muljetest meie poksijatest jutustada, mida ta järgnevate ridadega teeb:

„Härradel reporteritel on kombeks, enne kui veel üldse harjutusalast ülevaadet jõuab saada, küsida: „Mis mõtlete Teie teha, millega mõtlete Teie peale hakata?“

Gustav Schäfer. Akeli foto.

Mul ei ole selleks muud vastust kui: „Palun oodata“.

Kui ühe aasta jooksul sul 1500—2000 inimesele tuleb enesekaitse nooblit kunsti õpetada, on siiski esimesest pilgust märgata, kui palju võimeid eeldada on õpetatavatest ja kas õige kunst nende poolt üldse näidatav on. Minu esimene käik esimesel Tallinnas viibimise õhtul oli seepärast Kalevi harjutussaali. Mis ma seal nägin, oli kahte-kolme erandit arvesse võtmata, tõesti vähene, mis aga mind palju ei imestanud. Kust pididki need noored seda oskust omama, — oleme meie

ju tänapäev sedavõrd loodusest võõrduvad, et rusikad enam loomuliku kaitseriistana ei tundu. Mis meie esiisad võib olla juba emasüles oskasid, nimelt oma nahka õieti kaitsta, ei mõista meie enam, kuna meil seda praegu enam tarvis ei lähe — meil on enamasti rahuarmastajad naabrid ja kaitseingel politsei. Nii lühidalt, Kalevis ei näinud ma palju, mis poksil oleks sarnanenud peale mõne heasüdamlise ja kaugeltantava swingi, lähivõistluses veidi maadlust, kõik hästi kiretult, ilma auruta.

Üht nägin ma aga, ja see rõõmustas mind eriti: need olid suurepärase kehaga, peaaegu ilma rasvata. Jah, mõned olid isegi ülemääraselt tugevad, eriti jalgadest, ja ma teadsin, kust viga tuli otsida. Eesti on ju maadlejate maa. Igaüks neist on ju enam või vähem ka oma õnne maadlusmatil proovinud ja sealt need heasüdamlikud liigutused pärinud. Ma usun viga õigest küljest mõistnud olevat ja nüüd võivad minu Eesti õpilased oma jalgu pühapäeviti tantsu asemel masseerida. Vedrutavad ja lahharjutused väkkiirete löökide ja paradidega on alaliselt korduvad harjutused.

Kuidas ma oma õpilastele rusikavõitlust külge poogin?

Väga lihtsalt: Poksiks läheb tarvis laia, tugevat õlavööd, liikuvaid puusi, arenenud, vedrutavaid jalgu ja kiiret reaktsiooni. Poks on loomulik kaitseabinõu, sellest hakkab ma ehitama. Ma lõdvestan, venitan ja tugevndan senikaua, kui kõik inimesel jälle loomulik on, siis tuleb ülejäänud iseendast. Loomulikum sõjariist on löök, sirgelöök, eriti vasak sirge ja keegi ei oska seda siin õieti sooritada. Vanajumal pole ju inimesele annud ainult parema käe, vaid ka vasaku, mida ainult õieti tarvitama peab õppima. Siis ei ole võit enam kaugel. Seepärast asetasin ma kohe oma õpilased sarnaselt ümber, et nad vasakut kätt õpiksid kasutama ja mitte ainult paremat.

Ma hindan poksi kahesuguse tegurina: 1. Kui keha harjutust, millega igaüks võib oma keha kuni viimase peensuseni läbitöötada, ilma et võistlemine tarvilik oleks, silmaspidamata selle kõrgeid sihte. See on ülesehitav töö poksi-

Missuguseid uurimusi spordi mõju kohta organismile võib iga sportlane oma juures tähele panna?

Dr. A. Jürgenson.

Selle järele, kus meie veel hiljuti rääkisime treeningu toimest organismile, peatume ehk möödaminneski küsimuse juures, kuidas ning mil moel võib treeningu toimet iga sportlane oma juures tähele panna, kuipalju on see tal võimalik tänapäev. Preisi kehalise kasvatus ülikooli professor dr. J. Müller näitab graafiliselt väga hästi ära, et seal kus magamise ajal meie tarvitame minutis 4,7 L. õhku, tarvitame teda pikutades ülevalolemise seisukorras juba 6,0 L., seites 7,5 L., käigu juures 16,73 L., marssimistel (10 min. vältel 1 km) 20,0 L., jalgrattasõidus (15 km tunnis) 22,5 L., mäkketõusmisel 33,3 L., tugeva ujumise juures 43,33 L. ja rekordilise aerutamise juures tervelt 60,0 L.! Mida võib tegevspordlane oma hingamise juures tähele panna? — küsime nüüd seejärele.

Ainetevahetust (s. o. sissehingatava ja väljahingatava õhu koosseisu jne.) ta muidugi uurida oma juures ei saa, selleks on tarvis arstiteadlast, kelle käsutada vastavalt sisseseatud laboratoorium. Ta võib aga (s. o. sportlane) küll oma juures sportimise järele panna (ehk parem keegi oma spordisõpradest paluda tähele panna) mitu korda ta sportimise lõpetamise järele (esmlt kahe minuti järele, siis kümne minuti järele, viimaks kolmekümne minuti järele) hingab, kunas tal ähkimine ära jääb jne. Nagu minu endisest kirjutusest sportlase treeningu kohta selgus, avaldab järkkindlalt harrastatav sport mõju hingamiselundite peale kolmel viisil: esmlt harveneb hingamiste arv (18—20 asemel minutis 12—14 peale), teiseks saab suuremaks vahe, mis olemas inimesel kõige sügavama sissehingamise ja väljahingamise vahel (suureneb n. n. ekskursiooni laius, 6—8 sentimeetrist tõuseb ta harilikult 14—16-ni), kolmandaks tugevneb rinnakasti ümber olev muskulatuur (mm. pectorales maj. et min., mm. intercostal. jne.).

Et spordi mõju hingamiselundite peale jälgida, seks tuleks igal sportlasel esmlt tähele panna lasta, mitu korda sportlase treeningu järele hingamiste arv väheneb. Mis puutub ekskursiooni laiusse, siis mõõdetagu seda enne treeningu algust ja sportliste treeningute lõpetamise järele (missugune treening teatavasti mõningaid nädalaid vältab). Rinnamuskulatuuri tugevnemise määramiseks on juba eriparaati tarvis, mis oma ehituse poolest õige lihtne, kuid missugust igalt poolt ei saa. On sportlane tõsiselt enesest, kehaharjutuste toimest huvitatud, siis laseb ta heal sisehaiguste arstil, parem füsioloogil (Tartu ülikool), oma hingamise tüübi ka ära määrata, keerlevale füsioloogilisele aparatuuril fikseerida, mis meditsiiniliselt, tervishoidliselt on kõige tähtsam hingamisväärikkuse hindamiseks.

Nüüd läheme s ü d a m e juure. Wiini ülikooli kehalise kasvatus teooria professor dr. Ervin Mehli andmed (minu treeningu toime üle kirjutuses on nad kõik olemas) pakuvad selleks head materjali (võrdle vastav töö). Loetagu pulsi arvu oma juures treeningu alustamise esimestel päevadel, nii enne kehaharjutusi, kui ka nende lõpus pärast treeningut, peale selle lõpetamist. Pandagu igapäev kas

või omale vastav number, millest prof. Mehli räägib, jälgitagu iseennast pulsi löökide arvu suhtes kõige pealt. Südame lihase tugevnemist juba määrata pole sportlasel mitte võimalik, seda aga, mitme minuti järele südame tegevus normaalsesse seisukorda tuleb, võib kindlasti oma juures tähele panna. Nii siis oleksid südame löökide uurimiste, südame vastupidavuse määramisel nii mõningaidki tähelepanekuid võimalik sportlasel oma juures teha. Need oleksid lühidalt: esmlt pulsi löökide arvu kindlakstegemine enne ja pärast harjutusi, teiseks aja äramääramine, kunas pulsi löökide arv jällegi normaalsesse seisukorda (käega tõsi küll ainult katsutavalt) tagasi jõuab.

Et meie südames ja tuiksoontes (puls) tõesti ülitugev jõud peitub, missugust jälgida maksab, selleks mõned andmed ka siin südame töö tegevusest. Uurimused sel alal on näidanud, et iga pulsi, südame löök 0,2 kg (ehk ½ naela) rasket keha 1 meetri kõrgusele tõstab, minutis saaksid juba südame tööga, pulsilöökidest peituvate jõududega üles tõstetud 1 meetri kõrgusele 13,5 kg (üle 28 naela), tunnis 815 kg 1 meetri kõrgusele, päevas 20.000 kg. 1 meetri kõrgusele ning 50 eluaasta vältel 365 miljonit kg 1 meetri kõrgusele ehk kõige raskem raudteerongi vedur üle 3000 meetri ehk 3 versta kõrgusele. Seejärele on otsekohene küsimus, kas mitte kehaharjutuste mõju organismile ei peaks iga sportlane oma juures tähele panema, uurima.

Kolmandaks nimetaks ma veel keha temperatuuri, missugust oma juures tuleb arstimisel jälgida. Pikemalt rääkin sellest endises kirjutuses, siin aga nimetan, et uurimusi sel alal tuleb kindlal ajal teha (kas kell 7 homm. ja kell 7 õhtu, kell 5 homm. ja kell 6 õhtu ehk nii edasi). Siin tuleb seda just silmas pidada, et kehasoojus öö-päeva jooksul kõigub 0,4°—0,5° ning mitte ükskõik ei ole, kunas ennast kraadida. Hommikuti tuleb kraadida enne sööki, sest söömiseprotsess iseennest muudab niisamuti nagu verekoosseisu (valged libled) ka kümnendikkudes kraadides kehasoojust.

Üldse peab ühte väga tõsiselt silmas pidama: see on kõiki ülal seisvat: 1) uurimisi kindlalkella ajal teha, ette võtma; 2) söögi ajad täpse aja peale oma argipäevas määrata; 3) kindlalkella ajal nii üles tõusta, kui magama minna; 4) valgust, värsket õhku oma tubadesse lasta; 5) nahapuhtuse eest järjekindlalt, teataval päeval, kellaajal sauna minnes, hoolitse da jne. Siis omavad sportlase tähelepanekud enese juures suure praktilise väärtuse, mis kehaharjutuste toimet teatava sporttüübi juures fikseerivad, ametlikult väärtuslike materjalina registreerida lasevad.

Ma ei läheks enam üksikasjadesse, kust selgub, et igasugused nikotinid ja opiumid siin unustatud peavad saama, et uurimused oleksid ühesugused ja väärtuslikud, kuna nikotiin just südame peale mõjub, mis kõigi tähelepanekute peale südame juures kriipsu peale tõmbab. Kui sellest mõni tahtenõrgem lahti ei saa, siis tuleks tal enne igat uurimist kindel arv

paberosse ehk piibutubakat sisse tõmmata, et treeningu toimet ühes nikotiini indikatsiooniga (ka silmateras tulevad siin erinähtused ilmsiks) saaks määrata. See osutub aga juba väga mitmeti raskeks andmete põhjal edasi talitamiseks ja eriti sportarstlikeks nõuandmiseks. Ka alkohol tuleks treeningu ajal täiesti jätta, eriti nimetan siin ka teed ja kohvi, mis just südame kiirendajate ergule (n. accelerans) mõjub.

See lühidalt ainult kõik. Asugu sportlased ise nüüd vastavatele uurimustele. Ette ütlen teile siin juba oma tänu.

Dr. H. Jürgenson,

kehakultuuri sihtkapitali teaduslik sekretär, sõitis esmaspäeval välismaale ennast sporditeaduslikel alal täiendama.

Kõigepealt peatub ta Viinis, kuhu praegusel ajal, ja üldse Austriasse, rohkel arvul kasvatusaadlasi õppima sõidab. Seal, nagu Shveitsiski, viiakse tähtsaid uueudusi ellu kasvatuslikel töökooli printsiibil. Sama töökooli printsiipi katsub läbiviia ka dr. K. Gauerhofer, Viini koolivõimlemise juht ja riikline haridusnõunik Austria haridusministeeriumis. Tööd, resp. kehalist tööd, tahetakse seal kooliõpilasi õpetada mängides tegema, funktsionaalset kiirust, jõudu ning vastupidavust läbi viima mängides, muu seas, ilma tähelepanuta õpilaste poolt, õpetaja peab vastava suuna andma õpilasele kehalise kasvatus tundidel.

Huvitavaks jõuks Viinis osutub ka naisõpetlane dr. med. Margarethe Streicher, kelle naisvõimlemises mõningadki iseloomulikud jooned, mis lahkuvad põhjamaade, Rootsi-Soome naisvõimlemise koolidest. Siis väärib Viinis tähelepanu professor Preiss, kes laiemalt tuttavaks sai Düsseldorfis tervishoiu näitusel oma õnnestunud aegluubi ülesvõtetega.

Dr. H. Jürgenson tutvuneb kehakultuurilise üldkorraldusega Austria haridusministeeriumis, kus teda dr. Gaulhofer on lubanud keskkooli ja algkooli kehalise kasvatusega tutvustada. Siis kuulab dr. Jürgenson Viini ülikooli „Turnanstaltis“ tuntud kehalise kasvatus professori, dr. E. Mehli loenguid kehalise kasvatus teooriast.

Arstiteadlasena töötab ta Viini ülikooli juures olevas südamejaamas, mis ülikooli sisehaiguste kliinikute professorite dr. Kaufmanni ja dr. Deutschi juhatusel käib. Siis tutvuneb ta sportarstlike uurimismeetoditega, eriti just südame röntgenoloogiliste uurimisviisidega, kus talle dr. Deutsch on lubanud isiklikult näpunäiteid anda. Kirurgina tutvuneb dr. Jürgenson prof. Spitzky juures eestkätt ortopeedilise võimlemisega, kes sel alal Austria autoriteet.

Lõpuks tahab dr. Jürgenson Helle-rausse sõita, et lähemalt Dalcroze'i rütmilise võimlemise kooli jälgida.

— Camsell, Middlesborough kesktormaja, purustas läinud nädalal inglise liigavõistluste värvarekordi, mis läinud aastast Chesterfieldi Cooksoni nimel 44 väravaga seisis. Camsell on löönud tänava juba 45 väravat, kuna liigavõistluste lõpuni veel aega küllalt on.

— Taani võitis Norrat poksimavõistlustel Oslo 5:3. Norralased võitsid kärbes-, sulg- ja kergeteskaalus.

— Montreali Viktoria lõi Davosi jäähokkeis 9:0.

Ameerika kergejõustiku sisevõistlustelt.

Hoogaeg on praegu kulminatsiooni punktil, sisevõistlusi peetakse rohkelt üle terve riigi ja rahvas käib neid jälgimas arvukalt, kuna ka konkurents väga pinev on.

Üllatuseks on võistlustel olnud noor bostonlane, keskpikkade maade jooksja Leo Lermond, kelle vend George samuti paari aasta eest äratas suurt tähelepanu, kuid nüüd on võistlemissel loobunud. Leo ei ole tänavu veel kordagi puhtalt kaotanud võistlustel. Õige väljapaistvat edu saavutab ka soomlane Ove Anderson, kes järjekindlalt võistleb ikka 2 korda nädalas.

Enamus jookse on etteandevõistlused. Ove Andersen, Verner Booth, Frank Titterton jne. lähivad paigalt, kuna teised kuni 200 yardi harilikult 2 miilil ette saavad. Esimese sisevõistluse võitis Andersen 9.38. Teine oli Fordhami ülikoolis, kus ta siis veel tundmatu Lermondi ja Ameerika 2 miili meistri William Cox'iga kokku puutus. Lermond võitis 9.23, kuna A. ja Cox ühetasaselt 9.30 jooksid. Cox ei ole peale selle võistelnud, kuna Andersen ja Lermond veel 3 korda koos on olnud. L. on ikka kandu näidanud, kuna Newark'is nad etteandevõistlusel mõlemad noorelt ja väga lubavalt Mel Daltonilt ajaga 9.31 halval rajal lüüa said.

Millrose'i võistlustel oli kümnekond parimat meest koos, muidugi Andersen ja Lermond, siis Dalton ja indiaanlane Osif, kes Ameerika 6 miili meister. Vedama asus Lermond, tema kannul Osif ja Dalton. Miil läks 4.36. Kahel viimasel ringil püüdis Andersen vedajad kinni ja läks Osifist ja Daltonist mööda. Ringilugijad olid teinud vea, lastes 21 ringi asemel mehi 22 jooksta. Lermond näitas 3074 mtr.-is 8.55 ja Andersen 8.59,4, mis 3000 mtr. kohta teeb kumbalegi umbes 8.42—8.46. Jookstes 2 miili lõpunäht oli Lermondi aeg 9.18,4, Andersen 4,2 sek. järel ja Dalton sellest 2 sek., kuna Osif jooksu oli katkestanud.

3 päeva hiljem olid A., L. ja Osif koos Bostonis 3 miilil. Jooksta tuli halval ja väiksel rajal 36 ringi. Andersen vedas kuni 34. ringini suurema osa maast, siis läks L. mööda ja võitis 14.47,6. Teine A., kolmas indiaanlane.

Neegrist kõrgushüppaja Charles Major on teine selle talve üllatustest. Millrose'i võistlustel käsitati juba uusi kõrgushüppemäärasid ja nende tõttu tuli Harold Osborne'ile, keda oodati võitjaks, leppida 3. kohaga, tagajärjega 1.85. Major hüppas 1.97. Ta on noor, pikk ja nõtk poiss, sündinud kõrgushüppaja. Wright löi 1.85-ga Osborne'i. Bostonis hüppasid seejärel Osborne, Major ja Gail Robinson 1.90,5. Vahehüpetes võitis Osborne.

Kolmas sisehoaja üllatusmees on Sabin Carr, kes Hoffi ilmerekordi atakeerib ja kavalikult võidab. Carr hüppas Bostonis 4.14, mis uus Ameerika siserekord, kuna Hoffi 4.17 ei kinnitatud sellena. Hüpe 14 jala (4.27,6) peal ei õnnestunud tal, kui ta 3 korda sellest kõrgelt üle tõusis ja ainult kättega alla tõmbas.

Hiilgavas vormis on Lloyd Hahn, keda ameeriklased ise peavad parimaks meheks maailmas praegu 1500 mtr.-is ja 1 ingl. miilil. Ta on sisetreeningul jooksnud 1500 mtr. 3.55,6 ja loodab miili katta alla 4.10, arvates lüüa ka Videt, kes vaevalt sisevõistlusel suudab alla 4.14 käia. 1000 yardi jooksis Hahn New Yorgis 2.12,8, mis on siseilmarekord (väljas on Larry Brown saavutanud 2.12,2), teiseks tuli Ray ja kolmas Cuttbil.

Edvin Vide sai Ameerikas oma esimese kaotuse. See oli 1500 mtr.-is, kus ta noorematele kaasvõistlejatele 50 kuni 125 yardi ette andis. Vide tuli viiendana ajaga 4.02,4 päralt, kuna võitja, kes 100 yardi ette sai, 3.56,8 jooksis.

Ameerika kergejõustiku sisevõistlustel näidati järgmisi tagajärgi:

Hoota kaugus — Osborne 3.17; hoota kõrgus — Hans Hedberg 1.57 (oli 1924. aastal Rootsi meister), Osborne — läinudaastane meister jäi neljandaks.

Hooga kõrguses näib uute määrustega surmahoop olevat antud kalifornia stiilile. Meistriks tuli Major 193, Robinson ja Norton hüppasid 190, kuna Osborne 1.88 peale jäi.

60 yardil oli üllatusvõitja Karl Wildermuth ajaga 6,4, lüües Bowmani, Hussey ja McAllisteri, kuna Murchison juba eeljooksudes välja löödi.

70 yardi tõkkeid võitis Guthrie 9.0, teivast hüppas Carl 3.96, kuuli tõukas Schwarze 14.76, 300 yardi jooksis Ross 31,8, 600 yardi Lennless 1.13,2, lüües Helffrichi ja Martini, 2 miili takistustega Ove Andersen 10.00,6 ja 2 miili Goodwin 9.16,2.

— Rootsi poksimestriteks tulid läinud nädalal: kärbeskaal — John Pihl, kukk-kaal — B. Nilsson, sulgkaal — Harry Wolff, kergekaal — Gunnar Berggren, kerge-keskaal — Lorentz Olsson, keskkaal — Olle Falk, poolraskekaal — Nils Ramm, raskekaal — Gustav Andersson.

Eesti esivõistlused maadluses.

J. Martini foto.

Eesti esivõistlused maadluses. Alumine rida vasakult: Horner, Käpp, Põntson, Urm, Volt. Teine rida: Kristal, kohtunikud, kus kolmas on Ekraveliidu esimees R. Saulmann, temast teine edasi Frey, Juks, äärel seisab Palm. Kolmas rida: Martinson, temast teine Mäll, Kullisaar, Vink, Reimann, Kangro. Ülemises reas: Martinson 2., Volrat, Kraanberg, Kusnets, Mahoni, Pohla, Kasakov.

Üle hulga aja korraldati jälle väljastpool pealinna maadlusesivõistlusi. Tänavu oli selle ülesande enda peale võtnud Tartu Kalev. Võistlused peeti 4. ja 5. märtsil Tartus. Võistluse esimesel päeval, kaalumiste juures selgus, et osa võtavad 24 maadlejat.

Kohtunikudena toimusid: EKRVI liidu poolt peakohtunik R. Saulmann, Tartu Kalev: Boormeister ja Pikker, Sport: A. Frey; Kalev: Juks ja Pärn.

Võistlused algasid kell pool 9 õhtul „Sõdurite Kodu“ ruumes. Matt oli asetatud kesk saali, kuna näitelava kasutati maadlejate garderoobiks. Valgustus saalis oli kehv, põrand tolmune ja saal külm, Tartu „Sõdurite Kodu“ on pealinna omast palju taha jäänud. Pealtvaatajaid umbes parkümmend inimest.

Esimese päeva tulemused olid: Kärbeskaalus: Volt — Põntson, võidab Volt 20-minutil. paremusvõiduga. Sulgkaal: Volrat — Kristall, võidab Volrat paremusvõiduga. Stein — Urm, võidab Stein 8.18; Kristall — Martinson, võidab viimane 4.29. Volrat — Urm, võidab esimene 3.18; Stein — Martinson, võidab viimane 4.28. Kergekaal: Horner — Tani, võidab esimene 5.49; Väli — Käpp, õhtu põnevam paar. Kahju, et Väli ei saanud puusal oleva paise tõttu kõiki võimeid välja panna, võistlus otsustati pooleli. Keskkal: Kullisaar — Zettermann, võidab Kullisaar 17.42. Kusnets — Mäll, võidab esimene 5.49. Reiman — Zettermann, võidab esimene 2 m. 13. Poolraskekaal: Mahoni — Vink, siin oleks pidanud Mahoni võitjaks tunnistatama, sest viimane põgenes liialt, võistlus jäi otsustamata. Kranberg — Kasakov, võidab Kranberg 20-minutilise paremusega. Mahoni — Kasakov, võidab Mahoni 6.43. Kranberg — Vink, võidab Kranberg 15.20. Raskekaal: Kangro — Voitka, võidab esimene 2.21. Võistlused lõppesid kell 1 öösel.

Teisel päeval olid võistlused üle viidud „Bürgermusse“. See ruum oli võistlusteks kõigiti kohane, ainult pesemiseks puudus võimalus.

Kärbeskaal: Põntson — L. Martinson, võidab Põntson kena võttega 9 m. 28 s. Volt — L. Martinson, võidab esimene 2.26. Sulgk: Volrat — Stein, võidab esimene 8.18. Volrat — A. Martinson, võidab viimane napi paremusega. Kergekaal: Horner — Väli, Väli paise oli eelmisel päeval saanud tublisti haiget, mille tõttu mees täna vaevalt jalul seisis, Väli loobumise tõttu võitja Horner. Tani — Käpp. Tani oli liig armetu niisuguse suure võistluse jaoks, võitis mängides Käpp, 1 m. 25. Käpp — Horner, — Käpp ilmub matile üleolevas tujus, naerumuige näol, hinnates vastast liig madalalt. Kuid Horner on tubli poiss, ei lase ennast eksitada, 20-minutilise võistluse järgi võidab Käpp paremusvõiduga, Käpp ei tohiks kunagi Horneriga pooleli maadelda, arvesse võttes Horneri keha ja jõudu. Keskkal: Kusnets — Kullisaar, oli õhtu põnevam võistlus, mida ka publik ja võistlejad hooliga jälgisid; algul paistis nagu oleks Kullisaar veidi parem, kuid kümne-minutilise võistluse järgi oli ta sunnitud parteri minema ning peale viieteistminutilise võistlust oli Kusnetsil suur paremus. Võistlus otsustati Kusnetsi paremusvõiduks. Mäll — Reimann, viimane loobus kõrva vigastuse tõttu, võitja Mäll. Poolraskek.: Mahoni — Kraanberg, — need kaks võistlejat on pea ühejõulised, kuid Kraanbergil näib olevat suurem võistluskogemus ja meeldivam maadlusviis, olles ka võtete tegemises usinam; võitjaks tuleb Kranberg 20 min. paremusvõiduga. Raskekaal: Pohla — Kangro, võidab esimene 14 min. 10 s. Pohla — Voitka E. See oli õhtu igavam võistlus, oleks tahtnud vanalt meistri rohkem näha. Pohlal puudub võistlustaktika, ka on ta liig võttekehv; võidab Pohla 20 m. paremusvõiduga.

Eesti suusaspordile uus suun antud.

Soome suusameistri täienduskursused 50-le suusainstruktorile.

Akeli foto.

Armas Palmroos.

Vebruari lõpul pidas tuntud Soome suusameister ja sporditegelane Armas Palmroos, kes Spordi keskliidu kutsel oli Tallinna saabunud, ühenädalised täienduskursused Eesti suusainstruktoritele.

Armas Palmroos on õige tuntud nimi. Ta on sündinud Helsingis, 31. oktoobril 1893., ja harrastanud varasest east juba kõiksugu spordialasid, eriti kergejõustiku, kus ta ka kümnevõistlustel esines. Hiljem siirdus ta peasjalikult odaviskele, milles ligi 60 meetrini ulatavate tagajärgedega rohkelt esimesi auhinde võitis. Käis 1913. aastal Ameerikas noorte võistlustel ja oli 1914. a. dr. L. Pihkala abilisiks esimestel sporditegelaste kursustel, olles ühtlasi ka võimlemisjuhatajaks seltsides.

H. Markovitsch

Viru tän. 15. Tallinn, kõnetr. 26-52.

Kõige suurem valik väärtuslike asju spordi- aafindadeks.

Suusatamist ja mäehüppeid harrastab juba lapseast. 10-aastaselt võistles esimest korda koolivõistlustel. 12-aastaselt võttis osa üldistest mäelaskes võistlustest ja sai 3. auhinna. Paar päeva hiljem õnnestus tal koguni esimeseks tulla. Sellest ajast peale võistles ta iga aasta vahelduva õnnega. Vast läinud aastal tuli ta veel Helsingis peetud meistrivõistlustel võitjaks. 1919.—1924. aastatel on ta järjekindlalt Soome nime kaitsnud Rootsis ja Soomes mäelaskes võistlustel, kuna nüüd põlve väljaväänamise tõttu on sunnitud olnud võistlemisest loobuma. 1924. a. oli ta Shamonii taliolümpiaadil Soome suusameeskonna juhiks ja võttis ka võistlustest osa. Soome esitajaks on olnud ta rahvusvahelistel suusakongressidel 1922. ja 1924. aastal, samuti Soome suusameeskondade juhiks Rootsis ja Norras 1921., 1922. ja 1926. aastal. Mitu aastat oli ta Soome võimlemis- ja spordiliidu suusaosakonna abiesimeheks ja Helsingi suusaseltsi esimeheks.

A. P. on rohkelt korraldanud Soomes

suusa- ja mäelaskeskursusi, annud juhatast suusakohtunikudele ja kaitseliidule, asutanud paljuid suusaseltsi ja ehitanud suusamägesid, olles üldse tunnustatumaks autoriteediks suusaspordi alal Soomes. Ta teeb ka rohkelt kaastööd Soome lehtedele spordi alal ja „Suomen Urheilulehti“le. Viimasel ajal asutas Palmroos enesele suusavalmistamise töökoja ja kaupleb sporditarvetega.

A. Palmroosi poolt Tallinnas juhatast kursustel õppis 50 meest, 10 spordiseltsidest, 20 ohvitseri ja 20 allohvitseri, kes üle maa olid selleks Tallinna komandeeritud. Lumi oli kursustel hea, ainult lõpupoole läks sulaks. Kursused kestsid iga päev. Kella poole 11—1 päeval oli kursus sõjaväelastele Tondil, kella 5—7 õhtul instruktoritele Kadriorus, kella 7—9 õhtul loengud Sõdurite Kodus ja Sportbüroo ruumides.

A. Palmroos käsitas suusatamist teoreetiliselt ja praktiliselt, selle ajalugu, valgestas lähemalt suuskade ja suusasidemet tüüpe ja eri suusastiile, juhtides meie suusasportlasi vananenud stiilidelt uutele, mis täieliku pöörde meie suusaspordis töötavad tuua ja ääretult huvi pakuvad kõigile.

Tasasemaa suusatus pikkade keppide ja pikkade suuskadega on igavaks läinud ja vananenud, modern suusatus on murdmaa. Tal on eriline stiil, erilised suusad ja kepid. Mina isiklikult nägin esmakordselt norralasi 1919. aastal Helsingis põhjamaade talimängudel seda stiili suusatavat lühikeste keppidega. Nüüd tarvitavad Soome 30.000-st suusatajast ainult 5 prots. veel pikki suuski. Murdmaasuusk on Haapavesi ja mäelaskesuusa vahepealne.

A. Palmroosi näidatud stiil annab meie suusatajatele hoopis uue elu ja värskuse, kes meie seni endid pikkade keppide najal elutult lohistasime. Nüüd on terve töö rütmiline jalgade liiglemine, mida ainult kerged käetõuked soodustavad. Seni oli meil jalg lahtiselt suusal, nüüd on see pidemega tugevasti kinnitatud. Tapani Niku ja Bergi side on sellele suusatüübile kohasemad.

Kogu meie suusakultuur ja teadmised tegid suure sammu edasi. Meie suuremadki suusaasjatundjad ja meistrid imetasid hoopis teadmata peensuste ja detailide üle. Rohkelt näipunäiteid said ka võistluste korraldajad, kes mõningaid neile tunduvaid uususi esialgu ei sõandanud koguni uskuda ja kippusid vastu vaidlema.

Mäelasked ja mäepöörded, meil seni tundmatu ala, hakkasidki meeslele juba veresse kasvama ja eriti hästi näisid nendega mõned allohvitserid toime saavat.

Väidan veel kord, et Palmroosi siinviibimisest sai suusasport meil hoopis teise mõiste, ja kui varem suusatamisele minikul pidid ennast teataval määral takka sundima, ei tahtnud nüüd enam suusatamisest kuidagi loobuda, — suusatamine kisub ise vägisi toast välja.

Jüri Lossmann.

— Arne Borg ujus Amsterdamis 100 mtr. vabalt 60 sek., kuna neiu Marie Baron püstitas 200 mtr. rinnulujumises uue ilmarekordi 3.08,8, parandades oma endist saavutust tervelt 18 sek. võrra.

Läti kiri.

Läti kiirusutajate paremad saavutused olid möödunud talvel:

500 mtr.: 1. Rumba 46,6; 2. Petersons 48,7; 3. Vilits 50,5; 4. Bertulsons 50,8; 5. Cimmermans 51,0.

1000 mtr.: 1. Rumba 1.34,4; 2. Petersons 1.47,0; 3. Vilits 1.57,4; 4. Popovs 1.58,2; 5. Bertulsons 2.00,8.

1500 mtr.: 1. Rumba 2.24,4; 2. Cimmermans 2.41,0; 3. Petersons 2.42,3; 4. Bertulsons 2.49,9; 5. Popovs 2.51,8.

3000 mtr.: 1. Petersons 6.00,0; 2. Cimmermans 6.03,4; 3. Vilits 6.06,2; 4. Bertulsons 6.06,3; 5. Popovs 6.17,2.

5000 mtr.: 1. Rumba 8.59,8; 2. Cimmermans 9.46,8; 3. Bertulsons 10.01,4; 4. Petersons 10.22,1; 5. Vilits 10.29,3.

10.000 mtr.: 1. Rumba 19.02,4; 2. Cimmermans 19.46,0; 3. Bertulsons 20.51,8; 4. Petersons 22.09,1; 5. Durens 22.45,0.

Läti jääpalli esivõistlused andsid hooaja lõpu seisuna järgmise pildi: 1. RAK 10 p. (väravad 32:18); 2. RFK 8 p. (32:26); 3. LSB ja LUASB 3 p. Võistluses eelviimase koha peale löi LSB LUASB'd 3:0, siis võistles viimane B grupi esimesega — ASK'ga ja kaotas 4:7. Seega mängib ASK tulevasel hooajal A grupis. B grupi saavutused olid: 1. ASK 10 p.; 2. KSB ja Union 7 p.; 4. Amatiers 0 p. C rupp: 1. Hakoah ja I RRB 6 p. Võistluses esimese koha peale löi Hakoah oma võistlejat 4:1. Kolmandal kohal on Makkabi 0 p. Teiste meeskondade A grupis on esimene RAK 12 p., B grupis KSB 6 p. ja kolmandate meeskondade meister RFK 6 p. Ad. Plum.

Helsingi atleetklubi

korraldas pühapäeval ja esmaspäeval rahvusvahelised poksi võistlused, millest norralased Olsen (kukk-kaal), Christensen (poolraskekaal) ja eestlane Kukk (raskekaal) osa võtsid. Kõik kolm tulid oma kaalus esimeseks. Kukk löi oma vastase Hildeni k. o. esimesel roundil, kuna lisavõistlusel Christenseni vastu sellele punktidega kaotas.

Maadlusesivõistlused.

(3. lhk. järg.)

Lõputagajärjed:

Kärbeskaal: 1. Volt, Kalev, Tartu. 2. Põntson, Sport; 3. Martinson S., Kalev, Tartu.

Sulgkaal: 1. Martinson A. Kalev, Tartu; 2. Volrat, Sport; 3. Stein, Kalev, Tartu.

Kergekaal: 1. Käpp, Kalev; 2. Horner, Kalev; 3. Tani, Kalev, Tartu.

Keskkaal: 1. Kusnets, Sport; 2. Kullisaar, Kalev; 3. Mäll, Kalev.

Poolraskekaal: Kraanberg, Sp.; 2. Mahoni, Sport; 3. Vink, Kalev, Tartu.

Raskekaal: 1. Pohla, Sport; 2. Kangro, Kalev, Tartu; 3. Voitka, Kalev, Tartu.

Punktid: Sport, Tall: 15. Kalev, Tartu: 13. Kalev, Tall.: 8.

Kalev oli võistlused Tartu olude tõttu rahuldavalt korraldanud, Tallinna võistlejatele oli muretsetud korralik korter, anti välja hinnalised asjad auhindadeks, ainult maadlusmati pealisriie jättis palju soovida. Kohtunikud täitsid oma ülesande korralikult, mille tõttu ka võistlused ilma ühegi vahejuhtumiseta lõppesid, mis väga harva niisuguste suurte võistluste juures ette tuleb. Vanahärra Palmil oli väga hea meel, tähendas, et oma 25 a. sportlase tegevuse jooksul ei ole veel nii kenu ja üksmeelseid võistlusi üle elanud.

R. Saulmann.

Kaitseliidu sporditoetused.

Kaitseliidu spordi keskklubi eelarves on järgmised toetused tänavuseks kaitseliidu spordiliikumise toetamiseks: 1. spordiväljade ehitamiseks 1.000.000, 2. suuskade muretsemiseks 600.000, 3. suvespordi abinõude muretsemiseks 1.000.000, 4. ujumisbasseinide korraldamiseks 50.000, 5. spordiinstruktorite ettevalmistamiseks 250.000, 6. sportlase kirjanduse ostmiseks 25.000, 7. spordivõistluste korraldamiseks 350.000, 8. Soome kaitseliidu spordiõludega tutvumiseks 50.000, 9. lastekurgrupi ettevalmistamiseks olümpiaadile 50.000 kokku 3.375.000 marka.

1. Läti-Eesti lauatennise maavõistlus.

Eestlaste võime osutus ootustest nõrgemaks.

Peale katsevõistluse ja reisieelsete asukelduste asus Eesti esitus reede õhtul teele Riia poole. Koosseis: Lasn, Feldström, Pukk ja prl. Nellis. Esitajaks: Hiip.

Riiga jõudes leidsime eest rohkearvulise vastuvõtjate kogu, ühes hr. Grasisega eesotsas, kes meid lahkesti tervitades võorastemajas „Metropol“ korterisse juhatas. Peale lühidat selgitust lepiti võistluste asjus 10 matshi peale kokku nõnda, et igal meesvõistlejal tuli 3 ja naisvõistlejal 1 matsh teha. Mängu käsitamiseks võeti aluseks rahvusvahelised määrused 21-ni lugemise meetodil, kus meestel tarvis oli 3 setist kaks võita ja naistel 5 setist kolm. Paaris- ja segapaarismängu lätlased vastu ei võtnud, vabandades, et neil seda ei harrastatavat.

Peale lühikest puhkust mindi Makkabi ruumidesse, Sepa tän. 58, harjutama, et võistlusoludega tutvuneda. Võistluse laud olid rahuldav, pallide ärapäorge korralik, ainsaks raskuseks meie meestele oli laua suurus, — 153 sm. meie hariliku 140 sm. vastu, millega kohaneda tuli.

Harjutusel viibisid ühtlasi ka lätlased, õigemini juudid, kes kaasa löid, kuid omi võimeid varjasid. See ei annud võimalust võistluseks midagi taktiliselt ega tehniliselt ette kavatseda.

Peale pooltunnilist hiljaksjäämist algasid võistlused laupäeval Eesti ja Läti hümnide mängimisega, millele järgnes hr. Grasiselt võistlejate tutvustamine, tervitused jne. Pealtvaatajaid rohkesti.

Esimestena asuvad võistleva Pukk-Gurevitz. Pukk rahulik, vastane närvilik. Pukk teeb katseid mitmesuguste pallidega, otsides vastase nõrku kohta, mida võrdlemisi kergelt tabab. Alt-üles läbitõmmatud keerdpallid sunnivad vastase kaitse seisukorda. Esimene sett läheb 21:8 Pukile. Teises kohaneb Gurevitz pikkamööda Puki pallidega, kuid hilja — 21:16 võidab sellegi Pukk hõlpsasti.

Järgneb võistlus Lasn — Rosenthal. Esimeses setis lahtine mäng kuni 18-ni tasa. Lasn närveerub ja kaotab 18:21. Järgmises setis kogub end Lasn ja mängib ettevaatlikult, kasutades igat vastase viga ja võites seti 21:12. Kolmandas arendab Rosenthal mängu äärmiselt kiireks, see on täielik tulevärk. Lasnile tuli see täiesti ootamata, mille tõttu tal tuli kaitsemängule asuda. Kuna meie mehed aga kaitsemängus nõrgad on lätlastega võrreldes, pidi Lasn kaotusega leppima. 21:14 läheb kolmas sett Rosenthalile.

Kolmanda paarina asuvad laua ääre Feldström ja Läti meister Finberg. Võidab Finberg 21:15 ja 21:17. Finberg võitis hästi läbimõeldud kavaga, kasutades igat võimalust vastase positsioonist väljalöömiseks, millele järgnes kindlasti võidupall. Finberg omab suurepärase jalgade tehnika ja käsitab suure tundelikkusega lööjat, näidates suurt mitmekesisust löökides. Eriti hea oli tal kaitsemäng, 5—6 meetri kaugusel võtab ta ladusalt surutud palle vastu. Feldströmi esinemine oli rahuldav.

Neljanda paarina esinevad Lasn — Gurevitz. Võidab Lasn 2:8, 21:18. Viimaks paariks on Feldström — Rosenthal. Rosenthali temperamentlisele mängule ei suuda Feldström õiget vastupanu leida ja peab 13:21, 13:21 kapitulerima.

Eesti-Läti ping-ponglasted. Istuvad vasakult: Lasn, prl. Nellis, Hiip, pr. Kusnetsova, Finberg. Seisavad: Rosenthal, Makkabi esitaja, Gurevitz, Hakoahi esitaja, Pukk ja Feldström.

Kuuenta paarina lähevad naismängijad tulle. Kuna teada oli pr. Kusnetsova hea klass varematest aastatest, arvestasin juba ette kaotusega. Prl. Nellis mängis võrdlemisi rahulikult kiiret kaitsemängu, kuna pr. Kusnetsova sageli ootamatuid ataaके sisse juhtis ja prl. Nellise kaitset läbi murdis, seega alati juhtimisel olles. Lõputulemus 21:11, 21:15, 21:17.

Seitsmes mäng Pukk — Finberg on võrdlemisi lahtine. Pukk võistleb tähelepanelikult ja arendab tempot kaitset silmas pidades. Finberg seab vastu oma kiire liikuvuse jalgadel ja teeb igasuguseid löikeid. Esimene vahetus 9:11 Finbergi kasuks, teine 20 tasa. Lõpuks õnnestub Finbergil 24:22 võita esimest setti. Teisel setil on samuti esimene vahetus 10 tasa, teine 20 tasa ja õnnega võidab Finberg 22:20.

Võistluste seis seega juba 5:2 Läti kasuks. Olukord muutub kriitiliseks — ees on veel 3 võistlust. Kui meie kõik võidame, oleks viik. Võimatu just see ei näi olevat.

Kaheksanda punkti pärast võistlevad Feldström — Gurevitz, kus eeldatav Eesti võit ka saabub 21:16, 19:21, 21:14.

Eelviimase paarina asuvad laua juure Pukk — Rosenthal. Silmas pidades Rosenthali võitu Lasni üle, arvestasime Puki kaotusega, kuid Pukk näitas oma parimat mängu, mis ühtlasi ka kogu õhtu ilusaimaks oli. Rosenthali raketid ja pommid võttis Pukk külma rahuga vastu, sageli neid isegi laua alt ja põrandalt veel noppides, töötades rütmiliselt nagu kellavärk. Puki mängu sool seisis selles, et ta oma vastasele mahti ei annud tempot muuta, vaid sundis oma mängu vastasele peale, seega initsiatiivi enda käes hoides. Lõputulemus oli 21:16 ja 22:20 Puki kasuks. Võistluse seis 5:4 Läti heaks.

Viimastena kohtavad Lasn-Finberg. Alguses mängib Finberg ettevaatlikult ja pehmelt. Lasn ei kiirusta ka mängu, vaid katsub igal võimalusel surumisele üle minna, mis tal ka õnnestub alati — siiski mitte kergelt, kuna tal igat palli tuli 3—4

surmavalt sisse anda enne kui kaitse rauges. 21:14 võidab esimese seti Lasn. Teises setis hakkab Finberg kiiremalt tööle. Lasn muudab ka oma mänguviisi, ehk õigemini — laseb ennast kaasa tõmmata vastasest. Selle järeltulusel löpeb teine sett tema kahjuks 13:21. Kolmandas setis ei muutu olukord. Seisude juures 6:4, 12:8, 19:11 ja 21:14 võidab Finberg, kindlustades Lätile võidu.

Üldiselt olid Läti esitajad heast klassis nii stiili kui taktika suhtes, mängivad suurte puust labidatega, mis 2 korda suuremad meie omadest. Meie mängijatest oli parim Pukk.

Peale ametliku võistluse peeti veel paarismäng Lasn-Feldström:Finberg-Rosenthal, mis eestlastele võidu 9:21, 21:18, 21:19, 17:21 ja 21:18 andis.

Ed. Hiip. ..

Tubli eeskuju

ühelt meie vanemalt sportlaselt.

2. märtsil jättis tõste-ilmameister Alfred Neuland jäädavalt maha suitsetamise, millise kire alandlik ori ta on olnud tervelt 11 aastat. Kuigi mahajätmisest pole möödunud veel palju päevi, ei tundvat Alfred suitsu järele enam mingit igatsust ega tarvet. Meeleolu alati taevalik, nii kosutav, söögiisu kahekordne ja silmis uhke võidurõõm — sarnane on nüüd meie ilmameister. Ka tõstmiseski tundub edu, kuna hingamine ja vastupidavus on parem ja selle tõttu ka kestmam ja põhjalikum treening võimaldatud.

Olgugi, et eriti Neulandil kui tubaka-kaupmehel suitsust hoidumine raskena võib tunduda, loodame siiski, et ta oma tahtejõuga võitjaks jääb, seda enam, et ta selle otsuse puhul suurema kihlveoga on seotud.

Selleks püsivust!

—g.

— Holmenkolleni 50 km. suusavõistlustel 2. märtsil startis 96 osavõtjat. Võitjaks tuli Henry Gjöslien ajaga 4.46.53; teine Ole Hegge 4.47.21; 3. Löhrdal 4.58.21.

Ameerika ujumisspordist.

Praegu hooaeg haripunktil.

Kuna Euroopas suuremad ujumissündmused enamuses suvekuudele kuhjuvad, ei juhtu seda ühisriikides sugugi. Seal on ujumispidustused ühetasaselt tervele aastale jaotatud. On muidugi rida suurvõistlusi suvel, seejuures esivõistlused lahtises vees, kuid ujumise elavam hooaeg on just kinnistes basseinides veebruaris, märtsis, kuni poole aprillini. See hooaeg algab etteandevõistlustega, siis järgnevad kohalikud esivõistlused. Septembrist kuni detsembrini on puhkeaeg, mis määrustega USA's ei ole kindlaks tehtud, vaid lihtsalt traditsiooniks on kujunenud. Mai-juuni on jälle paus talve- ja suvevõistluste vahel.

Telegraafi teel on Ameerika sündmustest juba lühidalt teatatud. Üliinimlikus vormis on jälle Weissmüller, kes 100 yardis 49,8 ja 220 yardis 2.08,0 saavutas, mis vastavaid ilmarekorde kaugelt ületavad, ja lähemal ajal kõiki ilmarekorde kuni 400 meetrini tahab purustada. Isegi suurimad ujumisspordi autoriteedid ei oleks uskunud, et keegi inimese võib lähemal ajal 50 sekundi piirist 100 yardil allapoole pääseda. Weissmülleri aeg 100 mtr. peale ümberarvatult annab umbes 56 sekundit. See tähendab jällegi niivõrd vägevast hüpet edasi, et küsima peab: kas püütakse edaspidi see saavutus üldse veel lihtsurelikkude poolt kinni?

New York Athletic Club, kes enesele Ameerika spordiliidult Euroopasse sõiduks luba nõutas ja sai, on oma nõrkuseperioodi järel jälle tõusuvormis, nii et ta domineerimist tänavustel esivõistlustel jälle oodata on. Esmakordselt ujus Athletic Clubi värvides nüüd väljamaalane (kandes esmalt ära väljamaalastele maksuva kuuekuulise stardikeelu), argentiinlane Zorilla, ja nimelt 500 yardi vabaujumises, kus tal peakonkurendiks kaasklubilane Georg Fissler oli. Zorilla treeningul näidatud aegade järel oodati teda võitjaks, kuid rind-rinnaga käivas pinevas võitluses tuli Fissler käelöögiga argentiinlase ees 5.57,8 võitjaks, mis 500 mtr. kohta aja alla 6.40 annab. Võistlus sündis 25-yardilises basseinis. Fissler näitas ka edasi ennast heas vormis. Nii suutis ta 220 yardi ka käelöögiga Zorilla ees võita, kuna aeg 2.21,2 senist New Yorgi rekordi 2 sekundiga parandas.

Kaunima võidu pühitses aga Fissler New Yorgi 100 yardi esivõistlustel, kus ta 16-aastast imelast Georg Kojac'i ja ilma kuulsat Walter Spence'i, kes 1925. aastal Weissmülleri järel Ameerika esivõistlustel teiseks tuli, ajaga 54,8 lõi.

New Yorgi naisesevõistlustel oli suur üllatus: hüppekonkurentsis suutis kuue teistaastane Cathrine Brown mitmekordset meistrinnat Helen Meany't lüüa, millest järeldada võib, et Ameerikas tähtede juurekasv tugev on. 500 yardi võitis Martha Noreliuse puudumisel nagu läinudki aastal Ethel MacGary ajaga 7.11,2, lüües viieteistaastast Lisa Lindströmi, kes 7.17 ujus.

Ka teistes ühisriikide osades tuleb rohkelt iga päevaga paljulubavaid talente ilmsiks. Paul Samsonist, Michigani noorest üliõpilasest, oodatakse, et ta aukarustataval kõrgusel seisvale ülikoolide rekordide nimestikule hoopis teise kuuju annab. Viimasel võistlusel ujus ta vabalt:

100 yardi 55,2, 220 yardi 2.21,8 ja 440 yardi 5.14,0.

Esiletõusnud ujujannadest annavad eriti Winifred Smith Detroit Athletic Clubist ja Corinne Condon Omahast kõneainet. Eelmine ujus 100 yardi vabalt 1.06, teine 50 yardi selili 32,6.

Tänavu oli otsusele tulnud naiste esivõistlusi mitte enam Florida luksuskuurortides pidada. Põhjuseks oli see, et sealised hotellid ujujannadele liiga rikkalikke reisirahasid pakuvad ja professionaalideks meelitavad. Naisesivõistlused peeti Buffalos sealse Athletic Clubi suurepärase basseini neljal üksteisele järgneval öhtul. Osavõtt oli võistlustest väga elav ja läinud aasta meistrinnadest puudus ainult hiljuti surnud unustamatu Sybil Bauer, Chicago. Ujujate tasavägisuse juures oli juba eelvõistlustes palavaid võistlusi. Lõpuvõistlused võideti kõik rekordideni küünivate aegadega.

Linnu laskis ka seekord New Yorgi naisujumisklubi, kelle rikkalik inimmaterjal otse lõpmatu on. Newyorklannad võitsid mõlemad teateujumised ülekaalukalt, kuna lisaks Martha Norelius kolm vabaujumist, Helen Meany mõlemad hüpped ja Agnes Geraghty kaks rinnulijumist võitis. Peale selle langes New Yorgile mitmeid teisi ja kolmandaid auhindu.

Rabav üllatus juhtus 100 yardi vabaujumise esivõistlusel. 14 osavõtjat ujusid kolm eelvõistlust ja kaks poolfinaali, kuni lõpuvõistluse kvalifitseerisid: Ethel Lackie (Chicago), Susan Laird (Homes-tead), Martha Norelius (New York) ja Eleonor Garatti (Kalifornia). Kaliforniana, kes praegu kiireim 50 yardi ujujanna Ameerikas on, oli veel viimasel pöördel juhtimisel, kuid siis läksid temast Norelius ja Lackie mööda. Lõpuspurdis murti chicagolanna, kes teatavasti Pariisis 1924. a. võitis, usumatult jõurikkast Noreliusest ajaga 1.04. Kergemini tulid võidud Noreliusele juba 220 yardis (2.41) ja 500 yardis (7.16,4), mis ta oma klubi kaaslanna Ethel MacGary ees võitis. Terav lugu oli jälle 100 yardi selilijumises, mis eelnimetatud uue tähe Corinna Condoni poolt favoriidi Adelaide Lamberti ees võideti. Viimane võitis seevastu mitmekülgsusujumise (100 mtr. selili, 100 mtr. rinnuli, 100 mtr. küljeli) rekordajaga. Hüppevõistlusel, mis 1 ja 3 mtr. kõrguselt hoolaualt sündis, tegi Helen Meany oma hiljupäevase kaotuse jälle tasa.

Tähelepanu väärrib musttuhat noort ujujannat, kes vanematele juba ülikõva konkurentsi valmistavad ja juba järgmistel kuudel võivad neid varju jätta.

Rahvuslised ping-pongi võistlused.

5. ja 6. märtsil k. a. korraldas ÜENÜ Hõimlaosakond NMKÜ tööstusosakonna ruumes, S. Pärnu mnt. 27, rahvuslised ping-pongi-võistlused. Osa võtsid 22 üksikmängijat ja 4 meeskonda.

Üksikmängudes tuli võitjaks E. Suik (N. M. K. Ü.), 2. Schatz (Makkabi) ja 3. P. Haas (ÜENÜTO).

Meeskonnamängus tuli esimeseks ja võitis karika N. M. K. Ü. I meeskond koosseisus: E. Suik, R. Kuusik, V. Ader, O. Kanarpik ja Mustkivi, kes karikat veel 2 korda järjest ehk 4 korda vaheldamisi kaitsma peab. 2. N. M. K. Ü. II meeskond ja 3. N. M. K. Ü. poisteklubi.

Parim mees üksikmängudes oli E. Suik, oma des arenenud tehnikaga ja kindla käsitamisviisi.

P-p.

See kõige väiksem kera, mis ümber suurim elevus ja müra, mis annab ainevahetuseks 4 kaalori, kui oled tema truu ja vahva ori, meil oli kaalul Riias — maavõistlus kungsidega viies. Tal ennustati pimesikku meil päris hülgetulevikku, mis kõik võib eemal' tõrju, kõik spordid jätta enda varju, mis sama hea kui Lingi võimlus, kui käik või jooks või selle hõimlus, kui poks või maadlus või florett ja teiste harjutuste kett, — on tarvis ainult pall ja labid väike ja oled kofje tõusev spordipäike. Kui läbi mängitud kõik Kassisabad, Lutrid ja kodus löödud öed ja vennad, mutrid, siis tõusid meistrid oma linnas ju kursilt aimamatult hinnas, et kippus kitsaks selle harjund piir ja tuli teha väike välistiir, mis tarvis Riiga mindi ruttu, nii nagu alguses meil juttu, et esimene atestaat sealt saada küpsusele, vaat! Kuid vägevad on Riia juuded, kel lipsi, sitsi-satsi puuded — neil petlik väledus ju sünnilt näpus ja ristirahvas hani käpus, löi pongitajail üle kukla naha, kes aimata ei teadnud paha ja loomult pikaldase toimega. Nad ainult liigutasid oimega, kui laua pealt ja laua alt juut hankis palli kavalalt, kus viguritel polnud otsa ja iga mees kui — San Kastrozza, ei tunnud raasukestki raskust, toob palli varukast või taskust. Me meeste surumissüsteem seekõrval päris lahja leem. Ent kaotus möödus pisarate, silmaveeta, ei kiruta, ei vannuta, ei neeta, ei keegi ahastavalt hõika, end keegi vist ei ümber löika, et saavutada juudi edu. Vast võtab asi niigi aegamööda vedu!

Mida arvab G. Schäfer.

(1. lhk järg.)

kool. 2. Kui võistlusspordi andekatele inimestele, mis kõiki ülimaid rüütlikke ja mehelisi võitlusomadusi nõuab. Siis on deviisiks — võidelda, kõigi käsitada olevate võimalustega kuni viimase sekundini.

„Võita iga hinna eest võimalikult kiirelt fairil kombel“. Häda mehele, kes eba-puhaste võtete järele haarab, kes ausal kombel kaotada ei suuda, ja häda sellele, kes oma võiduloorberitel väljapuhata tahab, kõrgiks ja ülbeks muutub. Loomulik olla ja jääda, on kõik!

Kuidas suhtuvad mu õpilased tööle? Suurepäraselt, kahe harjutustunni järele oli mul tegemist juba hoopist teistsuguste inimestega. Ja mikspärast ka mitte, — sarnaste kehadega võib lootusrikkalt igasse konkurentsi minna ja suurima auni jõuda. Poistel on pealegi auahnust ja haruldast vastuvõtteandi. Sarnaste inimestega töötamine on õpetajale ainult lõbu ja ma teen kõik, mis minu võimuses seisab, et Eesti noori edasi viia. Kogu oma parema kannan ma neile ette. Mu õpilastele jääb aga siis ülesandeks omandatud süvendada, lihase ja veresse ümber vormida. Töö ja ikka töö, mitte ainult rusikatega, vaid ka peaga, kuna rusikad ainult pea tööriist on. Kui poks aga kord juba veres istub, siis võitlust, ikka võitlust. Iga treeningutund peab jagunema õppetööks ja võitluseks. Võitlus kuni nugaeni, siis aga lõpusignaalil käepigistus, mis vana sõpruse uuesti sõlmib.

Lõpuks veel nõuanne minu õpilastele: Tööd, tööd, sest tee meistrini ja suursportlaseni on pikk ja okkiline!“

Kuidas Klausner kaotas.

Klausner ja Santa oma sekundantidega.

E. Spordilehe toimetajale kirjutab tuntud jalgpallimees Raymond Pöder:

„Nagu varemalt, nii ka praegu pean algama vana lauluga, et Klausneri-poiss on kirjutamise peale laisk, käsib aga mind, et mul olevat rohkem aega. Tal on pagana õigus, sest mul on nüüd aega laialt, magan vahel päevad läbi, kuna mul teenistus õhtuti on.

Ühel ilusal jaanuarikuu päeval tormas Klausner minu poole ähkides sisse. Mõtlesin, et midagi iseäralikku on juhtunud, kuid asi polnud sugugi nii hull kui arvasin.

„Tere, Raymo!“ — „Tere, tere! Kuidas elad, mis on juhtunud?“ „Ah, midagi, kõik on korras — tuln siia, et Sinuga tõrts juttu maha vesta“.

„Ole lahke — oleks au Sind kuulata“. Istusime. Ta algas:

„Nagu Sa tead, oli mul võistlus 1. jaanuaril Rio-deJaneiros, täidetud saali ees, mis lõppes minule kaotusega“.

Tegin muidugi kaastundliku ja kahetsuva näo, tahtsin ka paar sõna vahele öelda, kuid Klausner jatkas masinlikult edasi: „Noh, vaata, ole hea ja viska paberile mõned read, millest Sulle jutustan.“

Otsisin siis ahvikiirusega, nagu öeldakse, paberi ja sule.

„Nagu ma juba tähendasin, peeti võistlus 1. jaanuaril kell 9 õhtul Theatro Republicas. Vastaseks oli mul Portugali raskekaalu meister José Santa (Camarao), kes minust hiiglamoodi raskem ja tusedam — ta kaalus enne võistlust 106,5 kg., kuid mina väetike ainult 83 kg. Võistluse aeg 10 roundi, kindad 6-untsilised.“

Äkki jäi Klausner peatama, vaatas veidi aega lakke, lõi rusikaga vastu lauda, nii et tindipott õhku tõusis. „Kirjuta edasi — tead mis — Juceviczi ütelse ja soovitusse kohaselt algasin ma esimest roundi õige kärmelt, andes vastasele lööke kõhtu ja kehasse, vastandina oma treeneri Pedro Johnsoni manitsusele, kes ainsaks võiduvõimaluseks pidas näolööke.“

Küsisin — aga miks Sa siis treeneri soovitusi ei täitnud?

„Ah, olin igatahes rumal, is. Jucevicz tahtis nii, ja kuuled nüüd ise mis sündis.“

— „Räbal lugu, mis?“

„Ah tühja, vahest on õige hea kaotada, aga kirjuta ruttu edasi, mul on vähe aega!“

Karjusin: „Las' tulla“, kastes hooga sulepea tervena tindipotti.

„Edasi. — Esimesel roundil saime mõlemad läbiseigi ühteviisi, kuid imelik — hakkasin juba roundi lõpul jalgades nõrkust tundma. Tundus, kui kaoks maa jalgade alt, kui kõiguks kõik. Muidu tundus kõik korras olevat“.

Küsisin: „Mis jalgadel viga oli?“ Vastas: „Tead, sõber, olin jalgadele vähe treeningut teinud, mille eest ka mu endine manager Jucevicz ei hoolitsenud. Ütlen otsekoheselt, et tema süü. Aga jätame nüüd selle — edasi, edasi!“

Teine round. Algus õige elav, hoobid aina matsuvad, jagame neid mõlemad oht-rasti. Umbes roundi keskel andis Santa mulle toreda hoobi kõhtu, mille peale hüppasin nõõridele, et temale hoopiga tagasi anda, kuid kukkusin nõõridest läbi selili, vähe puudus — et oleksin enese mõne ke-na piiga sülest leidnud. Ajasin sealt enese üles — olin pööraselt vihane — tormasin hooga Santa kallale, andes kaks sirget lööki ninna. Santa vastas ühe uperkuti-ga kõhtu, mis sünnitas pöörast valu. Hakkasin irooniliselt naerma ja taganesin vastu ringi. Santa seda nähes tungis mulle peale kogu oma kehaga, tehes masinlikka lööke, mida ainult kaitsesin, sest tundsin jälle nõrkust jalgades, ning veel hullem, et Santa kogu kehaga mind väsit- (tihti klintshides). Ma ei suutnud enam vastu hoida ja andsin alla, lastes teda seega jumalamuidu omandada võidu „tehnilise knock outi“ läbi“.

„Aga kas Sa poleks siis jõunud enam sugugi vastu panna, äkki oleks mõni tabav löök Sinu kasuks vedanud?“

„Ei jõudnud,“ oli selge vastus. „Ja Santa oli ju hiiglapikk — 2.02 mtr., mina aga kõigest 1.82 mtr.“

Ohkasin ja noogutasin pead: „See oli siis kole küll“.

Klausner naeris: „Muidugi, andis ikka otsa vaadata“. Siis kratsis veidi kukalt ja rääkis edasi: „Tead, peale seda matshi tuli mul oma endise manageri is. Jucevicziga tõsine konflikt, kelle tegevus viimasel ajal mulle kõigiti kahtlane paistis olevat, nii öelda, rohkem oma, kui minu kasuks. Usu, Raymo, puudus vähe, et mul peale matshi hotellis teine matsh Jucevicziga ei oleks tulnud.“

Nüüd algan jälle kõvasti treeninguga

oma uue manageri, eestlase, insener Sireni korraldusel, kes kõigiti korrekt ja lu-gupeetud isik. Mainitud härra on juba 16 aastat Brasiilias elanud ja alati minu võistlusi huviga jälginud. Ka minu tree-ner Pedro Johnson, Aafrika neeger, kel-lest ma väga lugu pean, õpetab mind ikka edasi.

Läinud laupäeval nägin oma tulevast vastast, brasiillast Caramuru't poksiklu-bis treenerimas oma treeneri, neeger Ja-caranda'ga. Eelmine näitas kaunis head tehnikat, millest otsustasin, et jälle üks kõva pähhkel pureda on“.

Valga kiri.

Meeleolud. Tõstevõistlused algajatele.

Valga spordielu, mis seni ikka olnud leige, on viimasel ajal märgatavalt elavamaks muutumas. Peale käsipalli linnadevõistlust Tartuga (vaata Spordileht nr. 9), mis küll nii võrk- kui ka korv-pallis kaotati, on nüüd veel innukamalt asutud treeningule: tahetakse hoolsate harjutustega nähtavasti parandada neid puudusi, mis möödunud suurvõistlusel ilmsiks tulid, ja ühtlasi tegelikult ära kasutama õppida Tartu meestelt nähtud pa-remusi, et siis järgmisel kohtamisel juba kind-lasti võita. Nii siis käsipall edeneb.

Kuid eriti on hoogu võtnud raskejõustik, pea-miseist tõstmine, kuna seda võimaldab just hra Neulandi käsutusse saadetud ja viimase poolt üldiseks kasutamiseks lubatud tõstekang. Isegi niivõrd silmapaistvalt on see spordiala arenemas ja noori asjastuhvitatuid juure võitmas, et koha-likus häälekandjas „Lõuna-Eestis“ keegi juba selle üle pahandab, et „Valga Eesti Spordi Klubi olevat viimasel ajal muutunud raskejõustiku seltsiks, kus kergejõustiku sisetreening võimatus olukor-ras on“, nimetades seda nähtust „raskejõustiku taudiks“. Ent auväärt pahandaja, kes nähtavasti kergejõustiku pooldaja, pahandagu pigemini selle üle, et ka kergejõustikus ja muil spordialadel Val-gas pole sarnane „taud“ veel maad võtnud. Ja võib olla olekski see juba sündinud, kui Spordi-klubil oleks olnud vastavad võimlemis- ja kerge-jõustiku sisetreeningu abinõud, samuti ka spordi-plats. Need puudused põhjustagu pahandamist, mitte aga see asjaolu, et ühel alal on — tänu õnnelikule juhusele — rõõmustavalt edasi jõutud. Pealegi peetagu silmas, et mõistlik harjutamine tõstekangiga ei tee ka ühelegi kergejõustiklasele kahju, vastuoksa — see arendab füüsilist jõudu, mis igale kergesportlasele suureks kasuks. Sel-lest on varemgi kirjutatud ja seda on tegelikult tõendanud meie paremate kergesportlaste, näit. A. Klumbergi, Rähni, Tammeri, Neumanni j. t. võimed, kes ei põlga sugugi tõstekangi.

Laupäeval, 5. märtsil, peeti V. E. S. Klubi korraldusel omavahelisi tõstevõistlusi algajatele, millest 14 noort tõstjat osa võttis. Kuigi saavu-tused väheste harjutusaja tõttu ei kiüni üle kesk-pärase, paistab siiski silma mõnigi mees, kellest hea tahtmise juures võib kujuneda tubli jõud. Nii näiteks Karl Lillmann, kes vabalt surus 72,5 kg. (võib suruda rohkemgi), kuid sealjuures rebib kahega 70 kg. ja tõukab ainult 87,5 kg. Võistlusi peeti kolmes kahe käega tõstes. Tehnilised taga-järjed kujunesid järgmiselt: Sulgkaalus — 1. Pöder — kogusumma 170 kg., 2. Ahun, 3. Neu-mann; kergekaalus — 1. Osul — 202,5 kg., 2. Kirk, 3. Vict. Hanschmidt; keskkaalus — 1. K. Lillmann — 230 kg., 2. Stellmacher, 3. F. Lillmann; poolraskekaalus — 1. P. Purga — 237,5 kg., 2. Karu — 227,5 kg.; raskekaalus — 1. Puustus — 207,5 kg. —g.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

Tartu kiri.

Üliõpilasorganisatsioonide käsipallivõistlused.

Kevad. Jäämineku aeg. Ehk küll vihma sajab ning maa juba haljas, tahab Kalevi uisutee, et temal peetakse Eesti esivõistlusi uisutamises. Kestvalt pumbatakse vett pealt. Kuid... Päike ja soe tuul on ikka tugevamad. Silmnähtavalt kaob jääkate ja uisutamises ning üldse talispordist ei näi tänavu üldse enam asja saavat. Nüüd on aeg, kus talispordilased oma riistad pauna pistavad ning murdmaa hooaeg algab. Olümpia võimlemistunnist osavõtjate arv suureneb iga tunniga. Et sauna ka on võimaldatud iga laupäev, mõjub omakorda tuju tõstmiseks kaasa.

Nädala suursündmuseks kujunesid Eesti esivõistlused maadluses, millest lehes teisel kirjutatud.

Üliõpilasorganisatsioonide vahelised võistlused käsipallis näivad akadeemilist peret küllaldaselt huvitavat. Publikut viimasel õhtul otse rekordiliselt. Kohtamine Ugalala ja Liivika vahel võrkpallis lõpeb esimese võiduga 2:0, geimid 15:7 ja 15:9. Mõlemate mäng on enam-vähem algeline, küünib vahest koolide tsükli nõrgemateni. Ainult üksikud silmapaistvad Ugalas, kelle surumised ka võidu kindlustasid.

Sakala ja E. Üliõpilaste Seltsi vaheline kohtamine võrkpallis kujunes sellevastu kaunis huvitavaks. Mõlemalt poolt mängiti ennastalgavalt. Kuulimeister Feldmann näitas siin end kõva võrkpallimehena. Surumised olid otse jalustrabavad, kuigi mõningad saali tagumise seina vastu prant-

satasid. Esimene geim äge, lõpeb E. Ü. S-i võiduga 15:12. Teisel pääsevad E. Ü. S-i surumised rohkem maksusele ning selletõttu ka võidab 15:4, nii et kokkuvõttes 2:0 E. Ü. S-i võit.

Naisvõrkpallis oli kohtamine Eesti Naisüliõpilaste Seltsi ja Filiae Patriae vahel ootustest pärem. Mõlemad näitasid rahuldavat mängu. Võitis esimese geimi E. N. Ü. S. 15:5, kaotas teise 15:10 ning võitis kolmanda 15:9, nii et E. N. Ü. S-i võit 2:1.

Vironia — Liivika kohtamine korvpallis jäi ära. Põhjuseks esimese loobumine. Õige kujukalt avaldab see korp! kõrkust. Et meeskond mitte küllalt põhjendatult, samuti ka hilja teatades, võistlusest loobus ning ta selle eest minuse sai, keeldub ta ka korvpallis edasi mängimast. Kurjad keeled teavad rääkida, et Vironia mängib ainult siis, kui võidu- ning meistrishanssid kindlad, kuna siin neid nähtavasti polnud — nii siis loobumine.

Selle asemel mängis Un'itas kombineeritud meeskonna nimel ning võitis Liivikat 54:10. Poolajad 27:4 ja 27:6.

Märtsi lõpul kavatakse Tartu käsipallimehed Tartu N. M. K. Ü. korraldusel läinud aastase eeskujul korraldada ringreisi, kus esinetakse esialgse kavatsuse järele Võrus, Valgas, Pärnus ja Viljandis. See oleks ühtlasi käsipalli propageerimiseks ette võetud. Jot. Kilogramm.

Juhannes Killipi kevadekiri.

Jah, armsad ja kallid sõbrad ja mittesõbrad, kevade on käes. Juba mitmendat päeva paistab ilus päikene mulle tuppa, kraadiklaas aknal näitab pluss viis, maa on tahedaks muutumas ja kus veel lumi on, seal see sulab nii mis hirmus. Ja esmaspäeva hommikul oli Falki aias isegi kuldnoorka kuulda. Vanasõna ütleb küll, et egas esimene pääsuke kevadet too, aga kes võib siis öelda, et see kuldnoork just nimelt esimene oli, ja lõppude lõpuks on kuldnoork ja pääsuke hoopis ise asjad. Üks kuldnoork kaalub minu arvates tosina pääsuke üles, nii et kevade tuleku üle mitte kellelgi kahelda ei pruugi. Näe liuväljaki juba ammu kinni ja igalepoole seatakse golliposte üles.

Kergejõustiku mehed hakkavad kah juba naelkingi vaatama ja passima, et kas jalga läheb veel või on väikeseks jäänud. Ja seda on nii mõnelgi, tänu olümpiatreeningule.

Vott, sellest olümpiatreeningust ma tahtsingi paar sõna rääkida. Kõigepealt, neid olümpiatreeninguid ei ole Tallinnas mitte üks ega kaks, vaid rohkem veel. On olemas kergejõustiku treening, raskejõustiku, poks ja jumal teab mis veel. Aga ma tahtsin ikka sellest kergejõustiku olümpiatreeningust rääkida. Seda peetakse Kalevi võimlas. Ma võtsin kah ühel päeval südame rindu, läksin andsin ennast sinna treeningule üles ja teisipäeval kell 8 olin kohal. Aga küll oli tore vaadata, kus kõik suured ninad olid koos, nagu Lossmani Jüri ja kõik. Enne pildusime ikka saalis meditsiinipalli ja korvpalli, aga siis tuli Idla ja nagu laskis „jooonele kogu“, siis olid kõik palid nurgas ja mehed nagu nõõri järele reas. Üks preili või proua istus klaveri ette ja siis hakati marssima. Siis lasti joosta ja keksida, mis mulle väga suurt löbu tegi, ja ma naersin eneses teisi mehi, kes ütlesid enne, et see treening vahel päris kondi peale käib. Aga ma naersin liig vara. Peale mõneminutilise marssimise kamandati mehed neljakaupa keskele ja siis algas see päris sõit. Idla seisus ees ja muudkui laskis aga, et „tähele panna, järgmine harjutus ja tähele panna, järgmine harjutus“. Ja siis, kus tegi tükke. Vahel pildus käsi ja jalgu taeva poole, vahel väänles nagu madu ja oli käpuli maas ja meie pidime kõike seda järgi tegema! Vasemal ja paremal jooksis meestel higi, nii et põrandki märg oli. Mina sikutasin kah, aga välja võttis võhma nii, et pärast enam suurt varvastki liigutada ei jõudnud. Arvasin, et tuleb ometi kord lõpp, aga võta näpust, sest „inimene mõtleb — Idla juhhib“. Siis kamandati mehed paari ja pandi kaelaharjutusi tegema. Teine mees heitis siruli maha ja võttis teisel kaelast kinni, ja see, kelle kaelast kinni võeti, pidi teist üles tõstma. Kaelaga muidugi. Siis ma tänasin jumalat, et minu paarimeheks oli trehvanud Kütting, aga mitte mõni paks ja suur mees, nagu Rähni või Veiss. Sai see kah läbi, arvasin, et tund on juba läbi, aga ei olnud kedagi. Veel hullemaks läks asi. Aga kui ühekorra see

lõpukell käis ja Idla mehed ritta kamandas ja tervituse järele lahti laskis, siis alles oli näha, kuipalju meestel veel jõudu oli. Kus pistisid kõik suure auruga trepist üles punuma, et tuli taga. Ma olin esmalt selle üle väga imestunud, aga siis sain aru, et see on võidujooks sooja dushi. Niipalju kui mina tean, on Villemson alati esimene olnud. Ta on kaval kah: paneb tundi jalga ainult spordipüksid ja muud mitte kedagi. Siis on pärast hea lipsti dushi alla hüpata, selajal kui teised mehed läbimärgi trikoosid üle pea maha kisuvad.

Koju sain küll oma jalaga, aga teisel hommikul oli voodist tõusmisega maailma häda. Kõik luud ja liikmed olid tulikanged ja kael oli nii jäme, et ükski krae ei läinud enam kaela.

Jumal teab veel, kui kihvt see raskejõustiku treening võib olla. Näe poksijatele toodi Saksa maalt treener ja see ütleb aga, et meie mehed ei mõistvat veel põrmugi poksida. Ja kus meie löime Lätit ja puha ja nüüd tuleb välja, et see polnudki kellegi poks!

Näis, mis kõigest sellest kraamist välja tuleb ja kui see olümpiaad tuleb, mis meie mehed siis teevad ja kas see mees, kes selle pühaku töötuse andis, teeb kah nii vägevast tööd kui ta lubab.

Praegu tehakse sporti küll koledal kombel. Käsipallimehed peavad esivõistlusi, jalgpallimehed aastapäevi ja Jüri suusatab pori peal, nii et pigimullid pealaele tulevad. Siia juure veel kõik need treeningud, millest eespool jutt oli ja muud värgid. Kalevil on nüüd noorte osakond, tänu võimlemisõpetajale hra Seilerile. Poisid on sügise peale koos käinud ja käsipalli mänginud, nii et praegust noorte osakonna koondis vabalt mõnele B klassi meeskonnale nina alla teeb. Sõjakooriga mängisid teised 36:6. Tore oli vaadata kohe, kuidas pisikesed jõngermannid suuri mehi kolkisid. Nüüd hakkavat need noored juba kergejõustiku eeltreeninguga peale. Mis muud kui jõudu tööle. Osakonnal on paarisaja liikme ümber, harjutatakse Akvaariumi saalis, kuhu juba noolid korvidki on tekkinud.

Eks see suvi nüüd ole üks rabelemine ja võistlemine võistlemise peale. Nüüd hakkatakse ju juba neid olümpia kandidaate välja valida, ja kes nüüd mees on, küll see saab ka Amsterdamis end selena näidata. Ega muud jah, kui jõudu, jõudu kõigile!

Juhannes Killip.

Ping-pong Pärnus tõusul.

Kolmapäeval, 2. märtsil, oli korraldatud Tervise ruumes koosviibimine maadluskursuste lõpuakordina kursuste juhataja hra Kullisaare auks. Tervise juhataja ja maadlejate poolt kingiti mälestuseks hra Kullisaarele hõbeplaat vastava pealkirjaga. Soojel sõnul tänasid hrad Ed. Oja ja Ed. Soovik tehtud töö eest kursuste juhatajat. Viimasega kõneledes avaldas ta Pärnu maadlejatest nende ridade kirjutajale, et maadluseks

kõlblikku inimmaterjali on, kuid puudub kindel juht (võiks olla mõni vanem maadleja), kes mehi korraldaks treeningus hoiaks.

Pühapäeval, 6. märtsil peeti linna võimlas käsipalli heitlusi Vapruse korraldusel.

Võrkpallis kohtasid Vapruse ja ühisgümnaasiumi spordiringi esimesed meeskonnad. Paremate surumistega spordiring tuli võitjaks 2:0 (15:11 ja 15:7). Vilistas P. Vassil. Samade seltside teised meeskonnad võistlesid samuti võrkpallis, mille ka spordiring 2:0 võitis. Veel kohtasid esimest korda käesoleval hooajal üldse naisvõrkpallis Vapruse ja tütarlaste gümna. Lotose naiskonnad. Võitis Lotos 2:1 (15:6, 4:15 ja 15:1). Korvpallis heitlesid Vapruse II ja kaubanduskool. Võitsid vaprused.

Samal päeval peeti ka ühisgümna. sp.-r. korraldusel Pärnu keskkoolidevahelisi esivõistlusi ping-pongis. Meesküsimängus oli osavõtjaid 9, neist 5 ühisgümna. ja ülejäänud Saksa gümna., viimised kukkusid välja juba kahes esimeses voorus (võistlus peeti 2 miinuse süsteemis). Poolfinaali jäid järele kaotusteta Välbe, Andrekson, Poolak, Andrekson sai kaotused Välbelt 6:2 ja 7:5 ja Poolakilt 6:1 ja 6:3. Finaalis jäid Välbe ja Poolak kaotusteta. Finaali mängud olid õhtu huvitavamaid ja kandvamaid matshe. Mängiti ühe palli pärast isegi minuteid. Mõlemalt poolt tehti teravaid surumisi, mis veel paremate vastuvõetega pareeriti. Võitis Välbe 6:1, 6:3, 6:3, viimastest setist loobus Poolak hilise aja tõttu. Diplomaalid saajate rea moodustasid 1. Jüri Välbe, 2. Arnold Poolak, 3. Richard Andrekson, 4. Johann Kivi, 5. Herbert Mühlmann. Kõik ühisgümnaasiumist.

Veel mõni sõna mängu tasapinnast ja mängijaist. Peab siinkohal tähendama, et ping-pongi alal on tehtud suuri edusamme Pärnus viimasel ajal. Seda oli märgata tablisti kahe esimesele kohale tulija juures. Välbe ja Poolak esinesid teistest klass kõrgemal, kellele ei teinud mingit muret üksteise teravad surumised, mis hästi pareeriti. Välbe on parem surumises, Poolak vastuvõtetes. Andreksoni kohta peab märkima, et tal on häid surumisi, kuid puudub vastupidavus ja kindlus. Kivist võib loota edaspidi üllatusi. Kahe kuu eest peetud maakondlistel võistlustel oli Välbe teine, Andrekson neljas, Poolak viies.

Segapaarismängus tulid meistriks neiu Luida Virkus (Pärnu naismeister) ja Arnold Poolak, võites vastaspaarina neiu Reinikut ja Välbet 4:6, 8:6, 6:4. Võitis kiirema liikuvusega paar.

Meespaarismängus võitsid Poolak ja Välbe vastaspaari Kivi ja Mühlmanni „mängides“ 6:1 ja 6:0. Võitjail tuleb veel võistelda ühe paariga, arvata, et ka selle võidavad.

Võistlused kestsid ligi 6 tundi. Võistlusi juhtis Pärnu ping-pongi meister Voldemar Leeping ise.

— Charles Paddock on juba 14 aastat võistelnud kiirjooksus, kuid tunneb ennast veel sedavõrd võimsana, et tahab tänavu uute ilmerekordide peale välja minna.

— Arne Borg on praegu Amsterdamis võistlusreisil. 200 mtr. vabalt võitis ta ajaga 2.57, andes kaasvõistlejatele ette kuni 32 sek. 400 mtr. ujus ta vastu meeskond 4×100 mtr. Siis kaotas Arne Borg meeskonnale, kelle aeg 4.51, kuna ranssi sai võisteldes 4×200 mtr. meeskonna vastu, kus Arne Borgi aeg oli 10.41,8. Hollandanna prl. Baron ujus 100 mtr. rinnuli 1.31,4.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

Soovitab kõiksugu spordiabinõusid parimatest kodu- ja väljamaa tehastest.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.